

Persbericht

PB06-038
29 maart 2006
9.30 uur

Economie groeit 1,1 procent in 2005

De Nederlandse economie is in 2005 met 1,1 procent gegroeid. Dat is minder dan de groei van 1,7 procent in 2004, maar ruim boven de cijfers voor de jaren 2002-2003. Dat blijkt uit de tweede raming van het CBS. De economische groei is 0,2 procentpunt hoger dan bij de eerste raming in februari.

De uitvoer was ook in 2005 de motor van het aanhoudende, maar bescheiden economisch herstel. Daarnaast was er opnieuw een lichte groei van de investeringen. De groei van de consumptie van de huishoudens en de overheid was gering. Het jaar 2005 telde twee werkdagen minder dan 2004.

Opwaartse bijstelling economische groei 2005

De economische groei over 2005 is in de tweede raming van het CBS met 0,2 procentpunt naar boven bijgesteld. Dat komt door een opwaartse aanpassing van de groei in de eerste drie kwartalen met respectievelijk 0,2 en tweemaal 0,3 procentpunt. Voor het vierde kwartaal is de groei van het bruto binnenlands product (BBP) niet gewijzigd.

In de eerste drie kwartalen van 2005 is de uitvoer van zowel goederen als diensten hoger uitgekomen. Dat geldt in mindere mate ook voor de invoer. Daarnaast zijn de investeringen fractioneel hoger en de overheidsconsumptie iets lager geraamd.

Economische groei in de loop van het jaar aangetrokken

In het vierde kwartaal van 2005 was het BBP 1,6 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2004. Dat is hetzelfde groeipercentage als in de beide voorgaande kwartalen. De groei in het vierde kwartaal is te danken aan aantrekkende consumptieve bestedingen en een stijgend uitvoeroverschot.

Het volume van het BBP is in het vierde kwartaal van 2005, na correctie voor werkdag- en seizoeneffecten, met 0,8 procent toegenomen ten opzichte van het derde kwartaal van 2005. Het vierde kwartaal van 2005 telde twee werkdagen minder dan het vierde kwartaal van 2004. De kwartaal-op-kwartaalgroei van 0,8 procent is in lijn met de beide voorgaande kwartalen. De economische groei is in de loop van 2005 duidelijk aangetrokken.

Uitvoer groeit minder uitbundig

In 2005 was het volume van de uitvoer van goederen en diensten 5,9 procent hoger dan in 2004. Dat is een kleinere groei dan in 2004, toen de uitvoer met 8,5 procent steeg. De stijging van de export heeft ook in 2005 voor het overgrote deel betrekking op de wederuitvoer. De groei hiervan bereikte opnieuw de dubbele cijfers. De wederuitvoer bestaat uit elders geproduceerde

goederen, bij voorbeeld in China, Taiwan of de VS, die vanuit Nederland verder worden gedistribueerd na een geringe bewerking te hebben ondergaan. De stijging van de export van Nederlands fabrikaat bleef daarbij vergeleken beperkt. De invoer nam in 2005 met 5,1 procent toe. Dit is iets minder dan de groei van de uitvoer.

In het vierde kwartaal van 2005 steeg de export 3,6 procent ten opzichte van een jaar eerder. De groei van de invoer bleef vrij ruim achter op die van de uitvoer.

Herstel consumptie huishoudens in de tweede helft van 2005

In 2005 was het volume van de consumptie van huishoudens 0,3 procent hoger dan in 2004. Na een daling begin 2005 trok de consumptie van huishoudens in de tweede helft van het jaar aan. De verbetering geldt vooral de bestedingen aan duurzame consumptiegoederen. Na twee jaar daling stegen deze vooral in het vierde kwartaal van 2005 sterk, met bijna 5 procent.

Geringe groei overheidsconsumptie

Het volume van de overheidsconsumptie was vorig jaar 0,5 procent hoger dan in 2004. De groei deed zich voor in de tweede helft van het jaar. Dat komt mede door extra uitgaven voor de voorbereiding van stelselwijzigingen. De reële uitgaven voor de zorg trokken in de loop van 2005 aan.

Meer investeringen in woningen en computers

In 2005 is 2,2 procent meer geïnvesteerd dan in 2004. Daarmee houdt het lichte herstel van de investeringsactiviteit aan. In 2005 is flink meer geïnvesteerd in woningen en vooral in computers. Daarentegen is in machines en bedrijfsgebouwen juist iets minder geïnvesteerd dan in 2004.

Productiegroei het hoogst in de commerciële dienstverlening

In de commerciële dienstverlening groeide de productie met 2,5 procent. Dat is meer dan in andere bedrijfstakken. In de commerciële dienstverlening komt de groei vooral van de groothandel en de transportsector, die profiteren van de wederuitvoer, en van de uitzendbranche. Ook de productie van banken en verzekeraars en van zakelijke dienstverleners zoals computerservicebureaus en reclamebureaus steeg.

De bouwnijverheid profiteerde van de aantrekkende woningbouw. Ook in de landbouw is meer geproduceerd. Dankzij de zorg groeide ook in de niet-commerciële dienstverlening de productie nog een beetje.

De industrie produceerde iets minder dan in 2004 en blijft daarmee opvallend achter bij eerdere perioden van economisch herstel. Dat is het gevolg van de krimp in de elektrotechnische en de transportmiddelenindustrie. De energiesector werd geconfronteerd met een fors lagere afzet van aardgas.

Technische toelichting

Algemeen

De economische groei wordt gemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Dit is het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden twee ramingen samengesteld en gepubliceerd van de economische groei in een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Bovendien komen op dat moment meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien.

Werkgelegenheid

In het persbericht over de eerste raming van de economische groei in een kwartaal wordt conform Europese afspraken tevens een eerste raming van de werkgelegenheid in dat kwartaal gepubliceerd. Deze raming heeft uitsluitend betrekking op werknemers. Zelfstandigen blijven buiten beschouwing. De raming luidt zowel in banen als in arbeidsjaren (=voltijdbanen). De tweede raming van de werkgelegenheid met daarbij een verdeling van de werkgelegenheid naar bedrijfstakken wordt gepubliceerd in een afzonderlijk persbericht één werkdag na verschijning van het persbericht over de tweede raming van de economische groei op kwartaalbasis.

Seizoengecorrigeerde gegevens

Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt de groei van het BBP en van het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt gecorrigeerd voor seizoen- en werkdageffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoencorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit kan leiden tot (fractionele) bijstellingen van eerder geraamde cijfers.

Jaarcijfers

Het persbericht over de tweede raming van de economische groei voor het eerste kwartaal bevat additionele gegevens over het productie- en bestedingendeel van de jaarpublikatie Nationale rekeningen. In dat persbericht zullen daarom twee extra tabellen worden opgenomen met enkele nieuwe jaarcijfers.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	Verandering ten opzichte van	
	zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode ¹⁾
<i>volumemutaties in %</i>		
2001	.	.
2002	0,1	.
2003	-0,1	.
2004	1,7	.
2005	1,1 [#]	.
2001-I	.	.
II	.	0,4
III	.	0,0
IV	.	0,0
2002-I	-0,2	-0,3 [#]
II	0,1	0,4
III	0,5	0,0
IV	-0,1	-0,2 [#]
2003-I	0,4	0,1
II	-0,7	-0,5 [#]
III	-0,5	0,1
IV	0,2	0,6
2004-I	1,2	0,9
II	1,4	0,3
III	2,0	0,5
IV	2,3	0,0 [#]
2005-I	-0,3 [#]	-0,7 [#]
II	1,6 [#]	1,2
III	1,6 [#]	0,8 [#]
IV	1,6	0,8 [#]

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2004	2005 [#]	2005 [#]			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV [#]
volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder						
Consumptieve bestedingen	0,0	0,4	-0,9	-0,2	1,0	1,5
w.v. door huishoudens	0,0	0,3	-0,9	0,2	0,9	1,1
door overheid	0,0	0,5	-0,8	-0,8	1,4	2,1
Investerings in vaste activa	2,9	2,2	-2,6	3,9	6,8	1,4
Veranderingen voorraden ¹⁾	0,2	-0,3	0,2	-1,6	-0,2	0,4
Nationale bestedingen	0,8	0,3	-1,8	0,5	1,6	0,7
Uitvoer goederen en diensten	8,5	5,9	6,8	7,5	6,0	3,6
Invoer goederen en diensten	7,8	5,1	5,2	6,5	6,5	2,5
Bruto binnenlands product	1,7	1,1	-0,3	1,6	1,6	1,6

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
2001	447,7	.	.
2002	465,2	3,9	3,8
2003	476,3	2,4	2,5
2004	488,6	2,6	0,9
2005	501,9 [#]	2,7 [#]	1,6 [#]
2001-I	109,9	.	.
II	113,5	.	.
III	108,4	.	.
IV	115,9	.	.
2002-I	113,7	3,5	3,7
II	117,8	3,8	3,7
III	113,4	4,6	4,1
IV	120,2	3,7	3,8
2003-I	117,4	3,2	2,9
II	121,2	2,8	3,5
III	114,9	1,3	1,8
IV	122,9	2,2	2,0
2004-I	119,9	2,1	0,9
II	123,9	2,3	0,9
III	117,8	2,6	0,5
IV	127,0	3,3	1,0
2005-I	121,8 [#]	1,6 [#]	1,9 [#]
II	127,8 [#]	3,1 [#]	1,5 [#]
III	121,0 [#]	2,7 [#]	1,1 [#]
IV	131,2 [#]	3,3 [#]	1,7 [#]

[#]) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2004	2005 [#]	2005 [#]			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV [#]
<i>volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Producenten van:						
Goederen	2,1	-0,7	-2,7	1,6	-0,7	-1,0
Landbouw en visserij	4,9	1,1	3,2	0,7	0,0	0,6
Industrie en energie:	2,0	-1,7	-2,8	0,3	-2,1	-2,2
w.o. Industrie	1,2	-0,5	-2,1	-0,1	0,2	-0,1
Bouwnijverheid	1,2	1,9	-4,5	6,0	3,8	2,6
Commerciële diensten	2,1	2,5	1,6	2,4	2,9	3,0
Handel, horeca en transport	3,5	2,6	1,3	1,4	3,8	3,8
Financiële en zakelijke diensten	0,9	2,4	1,8	3,2	2,2	2,3
Niet-commerciële diensten	0,6	0,3	-0,6	-0,3	0,6	1,5

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 5: Investerings in vaste activa

Tabel 5: Investerings in vaste activa						
	2004	2005 [#]	2005 [#]			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV [#]
volumemutaties in % t.o.v. een jaar eerder						
Investerings in vaste activa	2,9	2,2	-2,6	3,9	6,8	1,4
w.o. Woningen	6,3	5,9	-2,6	10,9	9,0	6,8
Bedrijfsgebouwen	-8,3	-2,2	-9,7	1,8	-0,1	-0,8
G.W.W. werken	-0,2	0,0	-2,7	0,1	3,4	-0,3
Vervoermiddelen	7,5	-3,7	-7,0	-6,9	12,6	-9,4
Machines en installaties	-0,2	-2,4	-0,2	-12,8	3,3	1,9
Computers	15,9	22,1	12,3	15,2	34,8	25,3

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS